

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'

25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1925

ΑΡΙΘ. 17

ΚΑΤΟΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΥΝΙΤΑΙ

Α'

Θὰ ἐνθυμοῦνται πάντως οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐκκλησίας», ὅτι περὶ μεσοῦντα τὸν Αὐγουστον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δι' ἐπισήμου ἐγγράφου τῆς καθίστα γνωστὸν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὅτι «ἀπὸ τίνος χρόνου κατέκλυσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἰδίως τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ, πλῆθος ἰεραποστόλων τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες.. ἀνέλαβον νὰ προσηλυτίσωσι τοὺς ὀρθοδόξους Ἕλληνας εἰς τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησίαν» διὰ προσωπικοῦ ἀριστοκαθηρτισμένου ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μοναχῶν καὶ μεθοδικῶς ἐπιδοθέντος εἰς τὸ ἔργον του διὰ κηρυγμάτων, βιβλίων, σχολείων, ναῶν καὶ διὰ πάντων τῶν γνωστῶν προπαγανδιστικῶν τρόπων, ἐπωφελοῦμενοι, πρὸ παντός, τῆς δυστυχίας τῶν προσφύγων. Ἐκ πάντων τῶν προπαγανδιστικῶν μέσων ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐχαρκτηρίζεν ὡς δολιώτερον τὴν λεγομένην «Οὐνίαν», ἐξῆγει δὲ αὐτὴν συνισταμένην εἰς νόθον κατασκευάσμα, καθ' ὃ οἱ λατῖνοι τὸ δόγμα κληρικοῖ, φέροντες τὸ ἔνδυμα τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν, ἱερουργοῦσιν ὀρθοδοξοφανῶς, μνημονεύουσιν ὅμως τὸν πάπαν. Τὸ συνοδικὸν τοῦτο ἐγγράφον, μνεῖαν ποιούμενον τραγικῶν γεγονότων, σημειωθέντων εἰς ἑλληνικὰς οἰκογενεῖας συνεπεῖα τῆς οὐνιτικῆς προπαγάνδας, ἐξέφραξε παράπονα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν, ὅτι, «ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς στερεῖ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῶν ἀπαραιτήτων οικονομικῶν μέσων», δι' ὧν θὰ ἠδύνατο νὰ δράσῃ ὁ κληρὸς τῆς κατὰ τῶν προπαγανδιστῶν, ἐνθαρρύνει παντοιοτρόπως καὶ διὰ πραγμάτων αὐτοὺς, «παρέχον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὴν προστασίαν αὐτοῦ παρέχει μᾶλλον εἰς τὴν Λατινικὴν, ἢ εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν», προσέθετε δὲ ὅτι, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἐν τῷ παρελθόντι ὑποδείξεις τῆς, «τὸ Κράτος ἔμεινεν ἀδιάφορον», παρεκάλει δ' ἐν τέλει τὴν Κυβέρνησιν ὅπως σοβαρῶς μεριμνήσῃ περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος καθ' ἣν ἔχει ἀπὸ τοῦ συντάγματος καὶ τῶν νόμων ὑποχρέωσιν.

Μηδὲμᾶς καὶ πάλιν δοθείσης ὑπὸ τῆς Πολιτείας προσοχῆς εἰς τὸ ὑπ' ὄψιν τῆς τεθῆν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ζήτημα τῆς ἰδιαιτέρας κατὰ τοὺς χρόνους τούτους παρ' ἡμῖν ἐντάσεως τῆς δράσεως τῆς λατινικῆς προπαγάνδας, καὶ ἐπειδὴ ὁσημέραι ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἐπολλαπλασιάζοντο αἱ ἐνδείξεις περὶ τῆς ἐπικινδύνου δραστηριότητος τῆς οὐνιτικῆς προπαγάνδας, ἐν μέσασις Ἀθήναις ἀσχημονούσης εἰς βάρος

τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν ἀπλουσιέρων ἢ μὲν Ἱερὰ Σύνοδος καὶ αὐτῆς κατ' αὐτὰς δι' ἐγγράφου ἐπίστα ἐπὶ τοῦ σκανδάλου τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων, ὁ δὲ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐθεώρησε καθήκον του ν' ἀπολύσῃ τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθεῖσαν πρὸς τὸν ἱερὸν κληρὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἐγκύκλιον. Διὰ ταύτης ἀνελύοντο καὶ ἐγνωστοποιούντο ὁ τρόπος, τὰ μέσα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς παρ' ἡμῖν δράσεως τοῦ Οὐνιτισμοῦ, «τοῦ ἀξιοκατακρίτου ἐκείνου ὑπὸ τῶν Ἱησοῦιτῶν ἐπινοηθέντος συστήματος δόλου καὶ ἀπάτης» καὶ προετράπετο ὁ κληρὸς τῆς πρωτεύουσας ἰδίως, καθ' ὃ ἔχει καθήκον, νὰ διαφωτίξῃ διὰ κηρυγμάτων τὸν ὀρθόδοξον λαὸν περὶ τῶν Οὐνιτῶν ἐπιδορμέων, τῶν διὰ δολίων τρόπων ἐπιζητούντων ὅπως ἐπωφεληθῶσιν ἐκ τῶν συμφορῶν καὶ τῶν θλίψεων τοῦ Γένους ἡμῶν, χωρὶς ἐν τούτοις «νὰ κατέχεται ὑπὸ τοῦ ὄλως ξένου πρὸς τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα μίσους κατὰ τῶν ἐχθρῶν τούτων τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ τῆς λύπης;...», διότι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης καταδέχεται νὰ μετέρχεται τοιαῦτα δόλια καὶ ἀναξιοπρεπῆ μέσα, οἷον ἡ Οὐνία, πρὸς παραπλάνησιν ὀλίγων τιῶν, ἀντὶ νὰ ζητῇ τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἐξ ἧς ἀπεσχίσθη, καὶ τὴν μετ' αὐτῆς συνεργασίαν ἐναντίον τοῦ Ἰσλαμισμοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ».

Μόλις ὡς ἐδημοσιεύθη ἡ ἐν λόγῳ ἐγκύκλιος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὁ προϊστάμενος τῶν ἐν Ἀθήναις Οὐνιτῶν «Θεοδωρουπόλεως Γεώργιος, Ἐπίσκοπος τῶν Ἑλλήνων Καθολικῶν», ἔσπευτεν ἀμέσως νὰ δημοσιεύσῃ διὰ πολλῶν ἐφημερίδων μακροσκελεστάτην ἐπιστολὴν «πρὸς τὸν Μακαριώτατον κ. κ. Χρυσόστομον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν». Αἰσθανθεὶς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑψώσῃ φωνὴν διαμαρτυρίας καὶ νὰ ὑπερασπισθῇ χιλιάδας ἐντίμων Ἑλλήνων πολιτῶν, τοὺς ὁποίους ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν συκοφαντεῖ μὲ ἀνάρμοστον εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐλαφρότητα καὶ ἐξυβρίζει τὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἣν ἀνήκουν», ὁ «Θεοδωρουπόλεως Γεώργιος» μέμφεται τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅτι «κατέρχεται διὰ τοῦ δημοσιευθέντος ἐνυπογράφου λιβέλλου του εἰς ἕνα τραχὺν δημοσιογραφικὸν ἀγῶνα μὴ στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἀληθείας», ὅτι «δικαίως τὸ μονοπώλιον τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, μεταχειρίζεται «λίαν ἐπιτήδειον φαρισαϊκὸν τέχνασμα» καὶ τὰς «βαρβάρους λέξεις Οὐνιτισμοῦ καὶ Οὐνίται», ὅτι «κολακεύεται νὰ λέγεται ἐπιστήμων, ὅτι ἀντισυνταγματικῶς καὶ τυραννικῶς ζητεῖ ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ

τους Ούνιτας την ελευθερίαν τῆς συνειδήσεώς των», ότι «ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ λιβέλλου του σκοπίως περιόριται νὰ παραστήσῃ τους Ούνιτας του ὡς λατίνους, διότι οὐκ ἔῤ' αὐτὸν καθεύδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπιον» (1), ὅτι «διὰ ψευδολογιῶν διευθύνει τὰς συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν», ὅτι «ἀντιδρᾷ κατὰ τῆς χριστιανικῆς ἰδέας τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας», ὅτι «θορυβεῖ καὶ ὑβρίζει καὶ συκοφαντεῖ», διαβεβαίωσι δέ, σὺν ἄλλοις, τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον, ὅτι «κατὰ κακὴν του τύχην, ὅχι μόνον ἢ παρούσα Κυβερνήσις... γνωρίζει καλλίστα τους Ούνιτας του καὶ την δρᾶσιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ προκατοχοὶ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως καὶ δι' εὐχαριστηρίων ἐπισήμων ἐγγράφων τῶν, καὶ διὰ νομοθετικῶν διαταγμάτων, καὶ διὰ παρασῆμων καὶ διὰ δωρεῶν ἐξέφρασαν τὴν εὐνοίαν καὶ εὐγνωμοσύνην αὐτῶν πρὸς αὐτούς».

Ἡ προκλητικὴ θρασύτης, τὸ ἀγενῶς ἀνάγωγον καὶ ἡ βάνυστος προπέτεια τοῦ συντάκτου τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου ἐνεποίησαν κατάπληξιν εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινόν, σύσσωμος δ' ἡ κοινὴ γνώμη ἐξηγέρθη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἡμερησίου τύπου κατὰ τῆς χυδαίας ἰταμότητος τοῦ λιβελλογράφου, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον ἀποκρουστικῆς, καθ' ὅσον οὗτος εἶνε κληρικὸς, καὶ δὴ καὶ φέρει τὸν τίτλον τοῦ ἐπισκόπου. «Ὁ ἅγιος αὐτὸς πατὴρ ὑβρίζει ὁ εὐλογημένος ὡς λεμβουχὸς ἐν κραιπάλῃ ὑβρίζει τὸν Μακαριώτατον Μητροπολίτην διὰ νὰ καθυβρίσῃ τὴν ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν—ἐγγραφον αἱ «Ἀθήναι».—Αὐτὸς ὁ ἄνευ ἰσραχίας Ἐπίσκοπος τῶν Ούνιτῶν, ὑβρίζων τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας «ψεύστην» καὶ «συκοφάντην», πρέπει, νομιζόμεν νὰ μὴνυθῇ». Ἡ «Πολιτεία» ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀσχημοσύνη» χαρακτηρίασα τὸν ἐν λόγῳ λιβέλλον «ἐγγραφον ἀτυχεστάτου», ἐπήγειν ὅτι ὁ συντάκτης αὐτοῦ «προὐκάλεσε τὴν γενικὴν κατάπληξιν ὅχι μόνον διὰ τὴν πενιχρότητα τῶν ἐπιχειρημάτων, ἀτελέστατα συγκαλυπτόντων τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πρωτοφανῆ χυδαίωσιν τῆς γλώσσης, ὡς μεταχειριζόμενος φρασολογίαν λιβελλογράφου κατωτέρας ποιότητος... Ταῦτα εἶνε τὰ ἐλάχιστα δείγματα τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀβρότητος, μεθ' ἧς εἰς ξένος ἐπίσκοπος ἀπαντᾷ εἰς ὠρισμένας περὶ ξένης προπαγάνδας κατηγορίας τῆς ἀνωτάτης κορυφῆς τῆς Ἐκκλησίας». Ἡ «Ἐστία» χαρακτηρίζει τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὡς «ἀπὸ πάσης ἐπιόψεως ἐγγραφον ἀξιοθρήνητον» ἔχον «ἐκτυπα τὰ χαρακτηριστικώτερα γνωρίσματα ἐνὸς λιβέλλου»· «ἂν ἐχειρίζετο ἔν δείγμα τοῦ μισαλλοδόξου πνεύματος τοῦ ἱεράρχου τῶν Ούνιτῶν καὶ τῶν διαθέσεων του ἔναντι τοῦ κρατοῦτος ἐν Ἑλλάδι θρησκευτικοῦ δόγματος, τοῦτο παρέχει πλουσιοπαρόχως ἢ δημοσιευομένη ἐπιστολή».

Ἡ «Ἑλληνικὴ» χαρακτηρίζει τὴν ἀπάντησιν «σκαϊάν», τὸ δ' «Ἐμπρός» «λιβελλογράφημα, τοῦ ὁποίου ἢ ἐμπάθεια καὶ ἢ μισαλλοδοξία, ἢ πολεμικὴ ἀγριότης καὶ ἢ ἐριστικὴ ἰταμότης προκαλεῖν ἀηδίαν», ὁ δ' «Ἐλεύθερος Τύπος» γνωματεύει, ὅτι «ὁ λιβέλλος τοῦ ψευδοεπισκόπου τούτου πάσης Θεοδωρουπόλεως μετημφισμένου ὑπὸ τὸ καλυμαύχιον ὀργά-

νου τοῦ Πάπα, ἐπροξένησε κατάπληξιν καὶ ἐξήγειρε τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν». «Τὴν ἀπάντησιν τοῦ τιτοφορομένου ἐπισκόπου τῶν Ἑλλήνων καθολικῶν—ἐδήλωσεν ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δ. Μπαλᾶνος πρὸς τὸν «Ἐλεύθερον Λόγον»—εὐρίσκω σοφιστικὴν, διαστρεπτικὴν τῆς ἀληθείας καὶ αὐτόχημα θρασεῖαν ὡς πρὸς τὸν προοιστάμενον τῆς Ἑλληνικῆς Ἰσραχίας καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μας καθόλου· ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἄ. Ἀλιβιζᾶτος χαρακτηρίζει αὐτὴν ἐν τῷ «Ἐλεύθερῳ Βήματι» «πρωτοφανὲς εἰς ἰταμότητα» καὶ «ὑβριστικὸν δημοσίευμα»· ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» δ' ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Κ. Δουβουνιώτης «ἀληθῆ λιβέλλον» περιέχοντα «ρυπαρογορχφίαν» καὶ «βαναύσους ἐκφράσεις» ἀνθρώπου κακῶς ἀνατρεψαμένου καὶ ἐρήμου χριστιανικῶν αἰσθημάτων».

Καὶ τοιαύτης μὲν κατακρίσεως ἔτυχε τὸ ἀτυχεστάτον τοῦτο ἐγγραφον τοῦ ἐπισκόπου τῶν Καθολικῶν. Οὐχ ἦτον ὅμως δομῶς κατεξανέστη ἢ κοινὴ συνείδησις κατὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐνέδρας, τὴν ὁποίαν ἔξωθεν ἤλθον νὰ στήσουν ἐν τῷ ἰδίῳ ἡμῶν οἴκῳ τὰ ὄργανα τῆς παπικῆς προπαγάνδας ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ ἑλληνικοῦ ὀρθοδόξου κλήρου καὶ τὸν ὀρθοδοξοφανῆ «ρυθμὸν» (rite) τῶν ἱεροεσθεσιῶν των. «Μόνον ἀγανάκτησιν κινεῖ ἡ ἰδέα, ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ὑφιστάμεθα τὸν ἐμπαιγμὸν καὶ τὴν ὑβρίν τοιαύτης προπαγάνδας ἐν μέσαις Ἀθήναις», γράφει ὁ πληρεξούσιος κ. Γ. Σ. Φραγκοῦδης. «Ἐκατομμύρια χριστιανῶν ἐσφάγησαν, καὶ ὅμως ὁ ἅγιος Πατὴρ (ὁ Πάπας) οὐδὲν ὡς συνεκινήθη διότι κατεστράφη ἢ Ἑλληνικὴ Ἀνατολὴ καὶ κινδυνεύουν νὰ σαρωθοῦν τὰ ἑλληνικὰ Πατριαρχεῖα. Ὅταν δὲ πρὸ τῆς καταστροφῆς ἠγέρθη τὸ ζήτημα τῆς ἁγ. Σοφίας, ἢ Ρώμη ἡμφεσβήτησε τὸν ναὸν ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν «Καθολικισμόν». Ἡ Ρώμη ἐλπίζει, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς θὰ στήσῃ τὸν θρόνον της... Τὸ ὅτι περὶ τῆς κυριαρχίας τοῦ Πάπα πρόκειται μόνον, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ Βατικανὸν παραβλέπει τὸ ζήτημα τῶν δογμάτων, τὸ ὁποῖον χωρίζει τὴν Ὀρθόδοξον ἀπὸ τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησίαν, ἀρκεῖ νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὸν Πάπαν... Καὶρός τις ἢ Κυβερνήσις λάβῃ σοβαρὰ μέτρα ἐπιβλήσεως τῶν ξένων προπαγανδῶν... γρήγορα δὲ θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ τεθῇ τέρμα εἰς ἀνοχίην, ἢ ὁποία κατέληξεν εἰς τὸ νὰ ὑβρίζεται ἢ ἔνδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἐν μέσαις Ἀθήναις πρὸς δόξαν μιᾶς Ἐκκλησίας, ἢ ὁποία δὲν εἶνε ἢ Ἐκκλησία μας». Μετὰ τὰ φληγαφήματα ταῦτα τοῦ θραυστάτου ὑβριστοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ παπικοῦ αὐτοῦ πράκτορος, ὅστις μάλιστα ἐπικαλεῖται ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τὸ Σύνταγμα, «δὲν ἐπιτρέπεται πλέον—λέγει τὸ «Ἔθνος»—νὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ τοιαύτης ἀνοχῆς, ἢ φθάνουσα μέχρις ἀπιστείου προκλήσεως...» ἐκ μέρους τῶν «καταχωμένων τῆς ξενίας». Ἡ «Ἐστία» ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ εὐρίσκει, ὅτι «αἱ προσπάθειαι ξένης προπαγάνδας ὑπερέβησαν κάποια ὄρια σεβασμοῦ ὀφειλομένου, ἐπὶ τέλους, πρὸς τὴν θρησκείαν τῆς ξενιζούσης αὐτὴν χώρας», δικαιολογοῦσα δὲ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐπάγεται ὅτι «ἐπὶ τέλους μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῆς

ξενίας εἶνε καὶ τὸ νὰ καθιστᾷ κανεὶς προσεκτικὸν τὸν ξένον τοῦ ἐπὶ ὄρισμένον τοῦ οἴκου τοῦ λεπτομερειῶν, τὰς ὁποίας ἐκείνος ἢ ἀπρόσεκτος δὲν βλέπει, ἢ ὑπερβολικὰ ἐμπιστευόμενος εἰς ἑαυτὸν δὲν θέλει νὰ ἴδῃ, ὅπως καθῆκον τοῦ ξένου εἶνε νὰ μὴ περιφρονῇ τὰς φιλικὰς τοῦ ξενίζοντος συμβουλὰς. Ἡ «Βραδυνή» ἐπικρίνουσα δριμύτατα τοὺς κυβερνῶντας τὸ Κράτος, ὅτι δὲν συνεκινήθησαν ἄλλοτε ἐκ τῆς γενομένης ὑπ' αὐτῆς ἀποκαλύψεως σειρᾶς σκανδάλων προσηλυτιστικῶν εἰς βάρος ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ δὴ ἐν μέσαις Ἀθήναις, χαρακτηρίζει ὡς «χαρακτηριστικόν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ἀρχίζει σήμερον νὰ κινῆται μὲ κάποιαν ρωμαλεότητα, ἢ ὁποία τὴν ἐξυψώνει εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν κοινὴν συνείδησιν», ἐπαίγεται ὁμως ὅτι «ἡ Ἐκκλησία ἀφέθη μόνη καὶ ἐγκατελείφθη ἀπὸ τὸ κράτος», συνιστᾷ δὲ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ἀγῶνά της διὰ τῶν μόνων εἰς τὴν διάθεσίν της «πολεμοφθίων», δηλ. τοῦ συνεχοῦς, ἀδιαλείπτου καὶ ἑντόνου κηρύγματος καὶ τῆς διδασκαλίας. Αἱ «Ἀθῆναι» ὑπομιμνήσκουσαι ὅτι «διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς προπαγάνδας ταύτης ὑπάρχει καὶ νόμος ἀποτελεσματικώτερος τοῦ διδάγματος», ἐρωτᾷ «διατὶ δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς συνταγματικῆς ρήτρας καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ὁ προσηλυτισμός». «Καὶ τὸ νὰ γίνεται ἀπλῶς λόγος περὶ θρησκευτικῆς προπαγάνδας, — προσθίεται —, ἀποτελεῖ ντροπὴν γὰρ ἕνα τόπον εἰς τὴν ἐποχὴν ποὺ ζῶμεν». «Εἰς τὴν ἐποχὴν μας—λέγει ἡ «Ἑλληνική»—ἡ ἀνεξίθρησκία δὲν δύναται παρὰ ν' ἀποτελῇ ἀπραϊτήριο γνώρισμα πολιτισμένης χώρας... ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ σημείου τούτου καὶ τῆς ἐνασχήσεως προπαγάνδας πρὸς ἀλλαξοθρησκίαν, καὶ δὴ εἰς βάρος τοῦ κρατοῦντος θρησκευμένου, ἡ ἀπόστασις εἶνε πολὺ μεγάλη... καὶ ὁ ἀνεξίθρησκος ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀνεχθῇ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ὑπαρξὴν θρησκευτικῆς προπαγάνδας». Τὰς ἑλληνικὰς κυβερνήσεις μέμφεται καὶ ὁ τῶς νομάρχης κ. Τροχιάλης ἐν τῇ «Ἐθνικῇ Φωνῇ» ὡς «μὴ κατανοήσασας τὴν σημασίαν τῆς καθαρῶς ἀνθεθνικῆς καὶ μισαλλοδόξου δράσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ποικιλιωνύμων προπαγανδιστικῶν οργανώσεων», ἰδίᾳ «ἀπὸ τῆς δραματικῆς δυστυχίας τῶν προσφύγων, ἐπιδεικτικῆς θρησκευτικῆς ἐκμεταλλεύσεως διὰ τῆς ἐξαγορᾶς συνειδήσεων». Διὰ τοῦτο «ἐπιβαλλομένη κατέστη ἡ λήψις δραστηκῶν διοικητικῶν μέτρων», καθ' ὅσον «δὲν πρέπει νὰ ἐφησυχάσῃ ἡ Κυβέρνησις» εἰς μόνην τὴν ἐγκύκλιον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς· «πολύπους σκληροδερμος ὁ ἐν Ἑλλάδι προσηλυτιστικῶς δρῶν καθολικισμὸς, δὲν διαπερᾶται διὰ τῆς εὐθραύστου αἰχμῆς τοιοῦτων λεπτοτάτων ραβίδων». Καὶ ὁ κ. Ν. Γιαννιὸς ἐν τῷ «Ἐλευθ. Λόγῳ» μετὰ σφοδρᾶς ἀγανακτήσεως κακίζων τὴν προπαγανδικὴν δρᾶσιν τῶν Οὐνιτῶν παρ' ἡμῖν, συνιστᾷ «νὰ ληφθοῦν μέτρα κατὰ τῶν θρησκευτικῶν προπαγανδῶν ποὺ λυμαινόνται τὴν χώραν», καθ' ὅσον «ἡ προπαγάνδα τῶν Φράγκων καλογῆρων ἐπιτυγχάνει περισσότερον ὅταν γίνεται κατ' ἑμῆσον καὶ οὐχὶ κατ' ἄμῆσον τρόπον, ὅταν δηλαδὴ οἱ εὐεργετούμενοι τιμῶντες τὸν εὐεργέ-

την αὐτῶν τιμοῦν κατ' ἀνάγκην καὶ τὰς πεποιθήσεις αὐτοῦ». «Ὅσοι δὲ φοβοῦνται ἐπέμβασιν ξένων κρατῶν ὑπὲρ τῶν καθολικῶν σχολῶν, δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ἐνθυμηθοῦν τὴν εὐρωπαϊκωτάτην πολιτικὴν τῶν Τούρκων ἐναντι τῶν φραγκοπαπάδων». Καὶ ὁ «Ἐλ. Λόγος» δὲ διαπιστῶν, ὅτι «ξένοι ἐκκλησιαστικοὶ ὀργανισμοί, καταχρόνιστοι τῆς φιλοξενίας, τὴν ὁποίαν, ὅσον οὐδαμοῦ ἴσως ἄλλοῦ, εὐρίσκουν ἐνταῦθα γενναίφρονα καὶ ἀπεριόριστον, ἐπιδίδονται εἰς προσηλυτιστικὴν προπαγάνδα, ἣς ὑπάρχουν ἀπὸ ἐξῆς πλείστα ἐκδηλώσεις, γενόμεναι πυκνότεραι ἐσχάτως», ἐρωτᾷ ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ τὴν ἀνεχθῶμεν. Ἡ «Καθημερινή», βεβαιούσα ὅτι «ἡ ἀνεξίθρησκία καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν συνειδήσεων προστατεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος» ἐπισημειοῖ ὅτι «τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ἀσκῆσις τοῦ προσηλυτισμοῦ ἐλευθέρως, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα προσπάθεια πρὸς τερατισμὸν τῆς τοιαύτης προπαγάνδας εὐρίσκει ἀμέριστον τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ὀρθοδόξων». «Ὁ ἐπίσκοπος τῶν Οὐνιτῶν—λέγει ἡ «Ἐθνικὴ Φωνή»—ἐλησμόνησεν ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἶνε ἡ κεφαλὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἐλησμόνησε δὲ προσέτι καὶ τὴν χριστιανικὴν μετριοπάθειαν διὰ τὴν ἐνθυμηθῆναι τὸ μισαλλόδοξον πνεῦμα τῶν παλαιότερων καθολικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ὀφείλεται ἐπὶ ὑψος καὶ ἡ φρασολογία καὶ ὁ τόνος τῆς ἐπιστολῆς του», τὰ ὁποῖα ἀδὲν ἐπιτρέπονται εἰς ἔγγραφον ἱερωμένου».

Ἡ «Δημοκρατία» συνομολογεῖ, ὅτι «ὁ προπαγανδισμὸς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς πνευματικῆς κυριαρχίας μιάς Ἐκκλησίας μὲ λαμπρὰν καὶ ρωμαλεάν ἱστορικὴν παράδοσιν, ἐκ μέρους οἰασθήποτε ἄλλης...», προδίδει ἀσέβειαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην, ἀντίκειται δὲ ριζικῶς πρὸς τὸ φιλάδελφον πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ κατ' ἀνάγκην προκαλεῖ καὶ καθιστᾷ ἀναπότρεπτον τὴν ἀντίδρασιν». Ἐὰν «ὁ ἑλληνικὸς λαὸς σέβεται καὶ τιμᾷ κάθε δόγμα... ἀξιοῖ ὅμως ἀνάλογον σεβασμὸν πρὸς τὰς ἰδίαις του θρησκευτικὰς παραδόσεις καὶ πεποιθήσεις ἐκ μέρους τῶν οἰωνοθήποτε ἄλλων». Τὸ «Σκρίπ» χαίρει ὅτι «ἐπὶ τέλους ἐκινήθη ὁ κληρὸς μας», ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ἔχει εἰς χεῖράς του δυνάμεις, δι' ὧν δύναται νὰ δράσῃ ἐπωφελῶς ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου· διότι οἱ ἱερεῖς ἀποτελοῦν μεγάλην δυνάμιν εἰς χεῖρας τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ μητρ. πολιτικοῦ θρόνου Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν δύναται εἰς πᾶσαν περίστασιν ἐπιτυχῶς νὰ κινήῃ. Ὁ «Ἐλευθ. Τύπος» τονίζει, ὅτι «δὲν συμφωνεῖ μὲ ὅσα ἰσχυρίζεται ὁ «ἠνωμένος ἐπίσκοπος», ὁ ὁποῖος «ὠφείλει νὰ σεβασθῇ τὴν κορυφὴν τῆς ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας... καὶ ἐπειδὴ ὅλοι οἱ Ἕλληνες σεβόμεθα καὶ γεραιόμεν τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας, εἴμεθα ὅλοι καὶ τώρα καὶ πάντοτε παρὰ τὸ πλευρὸν της καὶ παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἱεραρχίας της». Ἐν τῇ αὐτῇ ἐφημερίδι ὁ κ. Βεκιαρέλλης, διαφατίζων διὰ μακρῶν τοὺς ἀναγνώστῃς της περὶ τῶν «ἐλληνορρυθμῶν» κληρικῶν τοῦ λατινικοῦ δόγματος, ἀποφαίνεται ὅτι «ἔχει ἀπολύτως δίκαιον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, καὶ πρέπει νὰ ταχθῶμεν ὅλοι παρὰ τὸ πλευρὸν του...»

Είμπορεῖ κανείς νὰ εἶνε καλὸς Λατῖνος τὸ δόγμα καὶ καλὸς Ἕλλην πατριώτης, ἀλλ' ὁ καλὸς Ἕλλην πατριώτης ἀβέβαια πρωτίστως τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν μας. . Εἶπα καὶ ἄλλοτε — ἐπιλέγει — ὅτι κάτω ἀπὸ κάθε ράσον ἔδω εἰς τὴν Ἀνατολὴν κρύπτεται καὶ ἀπὸ μία σημαία. Καὶ εἰς τὸν τόπον μας πρέπει νὰ φροντισώμεν ὥστε νὰ ἔχωμεν ράσα ἑλληνικά, ποὺ νὰ σκεπάζουν καρδιὰς ἑλληνικὰς μὲ παλμοὺς ἑλληνικοὺς». Καὶ τὸ «Ἐμπρός», τοῖζον τοὺς ἐκ τοῦ παπικοῦ προσηλυτισμοῦ κινδύνους οὐ μόνον διὰ τὰ θύματα του ἀλλὰ καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς προσηλυτιστάς, βεβαίωσεν ὅτι «ἢ Ἕλλάς ἀίχεται ὅλας τὰς θρησκείας, ἀλλ' οἱ Ἕλληνες δὲν ἀνέχονται τὸν προσηλυτισμόν· ἔχουν τὴν ἀξίωσιν νὰ φέρονται καὶ οἱ ἄλλοι καθ' ὃν τρόπον φέρονται οἱ ἴδιοι πρὸς αὐτούς». Τὸ «Ἔθνος» εὗρισκον «καταχθόνια» τὰ σχέδια τῶν «ἐκ πάσης γωνίας Ἀνατολῆς συρρευσάντων ἀμφιβόλου ἐθνικότητος πρακτόρων», οἵτινες «συνέπηξαν σπεῖραν παραπονητῶν τοῦ ὀρθοδόξου φρονή- νήματος», χαρακτηρίζει τὸ ζήτημα τῆς προσηλυτιστικῆς προπαγάνδας ὡς «ζωτικώτατον διὰ τὴν Ἑλλάδα», διότι, «συνεπεία ἰδίᾳ τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς παρέχεται εὐάλοτος λεία εἰς τοὺς προσηλυτιστάς ἢ μᾶζα τῶν προσφύγων», πᾶσα δ' ἀδιαφορία «παρέχει εὐνοϊκὸν ἔδαφος εἰς τὴν προπαγάνδαν, ἢ ὁποῖα ἀσκαίται τόσον ἐλευθέρως. . παρ' ὅλην τὴν ρητὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ Συντάγματος, ὑπεροβηθουμένη καὶ ἀπὸ τὴν ἐγκληματικὴν ξειομανίαν πολυαριθμοτάτων δυστυχῶς γονέων» ἐμπιστευομένων τὰ τέκνα των εἰς τὰ καθολικὰ μοναχικὰ τάγματα. Ἐάν δ' ἢ Τουρκία «ἀπηλλάγη ἤδη τῶν φυτωρίων τῆς λατινικῆς προπαγάνδας, τὸ αὐτὸ δικαίωμα πρέπει ν' ἀναγνωρισθῆ καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα», ἢ δὲ Γαλλία δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεται πρὸς καλλιέργειαν τῆς γλώσσης της τὰ «παπικὰ σφραβωτήρια τῶν ἀσχηματιστῶν ἀκόμη συνειδήσεων». «Τὸ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως—τονίζει τὸ «Ἔθνος» — διαγράφεται σαφέστατα : ὀφείλει ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς τοὺς προσηλυτιστάς νὰ παραποιοῦν τὸ σχῆμα τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων καὶ νὰ ἱεραρογοῦν κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας».

Ἡ «Νέα Ἡμέρα» φοβεῖται μήπως μετὰ τὸν περὶ τοὺς Οὐνίτας θόρυβον τὰ πάντα λησμονηθοῦν, καὶ δὲ Οὐνίται καὶ ὁ ὄρμαθὸς τῶν καλογηρικῶν ταγμάτων τῆς Δύσεως ἐπαναρχίση δραστηκώτερον τὸ φθοροποιὸν ἔργον του. Ἐπειδὴ δὲ—κατὰ τὴν «Νέα Ἡμέρα»—«τὸ κράτος διὰ πολιτικούς λόγους δὲν ἔχει δυστυχῶς ἐλευθερίαν δράσεως», τὸ δ' ἔργον ὀλόκληρον ἐπαφίεται εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν», συνιστᾷ ὅπως «οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἐφημέριοι τῶν Ἀθηνῶν, ὀργανοῦμενοι ὑπὸ τοῦ ἀρχιεποῦ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τῶν κατὰ τόπους ἐπισκόπων, ἀναλάβουν αἰεὶ σπασμωδικότητος καὶ θορύβου, ἀλλὰ μετὰ συστήματος καὶ περισκέψεως τὴν ἀμυναν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς πίστεώς μας».

Ἐν συνεντεύξει πρὸς τὸν «Ἐλεύθερον Λόγον» ὁ Καθηγητὴς κ. Μπαλᾶνος ἐδήλωσεν ὅτι «ἢ διαμαρτυρία τοῦ Μακαριωτάτου ἦτο ἐπιβεβλημένη, διότι εἶνε ἀνήκουστον ἄνθρωποι τιλοφορούμενοι

χριστιανοὶ νὰ προπαγανδίζουσι ἐπὶ χριστιανικοῦ ἔδαφους, ἱπωφελούμενοι τῶν βιωτικῶν δυσχερειῶν τῶν προσφυγικῶν πληθυσμῶν». Ἀναιρῶν δ' εἶτα διαφόρους ἀνακριβείας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ τιλοφοροῦμένου ἐπισκόπου, ἐξήγησε τίνες εἶνε οἱ Οὐνίται, ἐπήγαγε δὲ ὅτι οὗτοι «νῦν, λόγῳ τῶν τελετουργικῶν ὁμοιοτήτων πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἐθεωρήθησαν (ὑπὸ τῆς λατινικῆς προπαγάνδας) ὡς ἢ καταλληλότερα πρωτοπορεία πρὸς ἐπίτευξιν τῶν προαιωνίων βλάσεων τοῦ παπισμοῦ». Ὁ κ. Μπαλᾶνος εἶνε βέβαιος ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ προσηλυτιστικὸν μέσον, «καίτοι σατανικώτερον πάντων», θὰ ἀποτύχῃ, «ἀλλ' ἀγανακτοῦμεν—λέγει—βλέποντες ποῶν χυδαίων μέσων γίνεται χρῆσις καὶ ποῖα ἐξαγορὰ συνειδήσεως ἐπιδιώκεται ἐν ὀνόματι δῆθεν τοῦ Εὐαγγελίου», φρονεῖ δ' ὅτι «διὰ κηρυγμάτων καὶ συστηματικῆς ἀρθρογραφίας δεόν νὰ καταστή ὁ λαὸς προσεκτικὸς», ὅτι δὲ «καὶ ἢ κοινωνία θὰ ἔπρεπε νὰ ἀντέδρα» μὴ ἀποστέλλουσα τὰ τέκνα της εἰς ἀλλόδοξα καὶ ἀλλοθνή σχολεῖα «ἐξ ἑλλείψεως ἐθνικοῦ ἐγωῖσμοῦ,» καὶ ἢ Κυβερνήσεως δὲ «ἄς φρονίσῃ περὶ κανονικῆς λειτουργίας τῶν σχολείων τούτων καὶ περὶ ἰδρύσεως ἐδικῶν σχολῶν» διὰ τὰς ξένας γλώσσας. Εὗρισκων δὲ «ὅλος περιττόν, οἷονσι ἀπειλῶν ὁ τιλοφορούμενος ἐπίσκοπος τῶν Ἑλλήνων καθολικῶν νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν ἐκείγουσαν ἀνάγκην τῶν συμπαθειῶν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, διότι ἢ ἀνάγκη αὕτη δὲν θὰ καταστήσῃ ἡμᾶς εὐτελεῖς ὥστε νὰ ὑποθάλωμεν καὶ νὰ ἀνεχώμεθα ξένας προπαγάνδας καὶ νὰ λησμονώμεν τὴν πρὸς τὸν ἴδιον ἐθνισμόν καὶ τὴν πάτριον θρησκείαν ἀφοσίωσιν», ἐρωτᾷ «ἂν δικαιοῦται ὁ Θεοδόσηρος πτόλεως Γεώργιος νὰ ἐμφανίζται καὶ νὰ δοῖ ὡς Ἐπίσκοπος τῶν Ἑλλήνων καθολικῶν» ἐν Ἑλλάδι.

Ἐν συνεντεύξει πρὸς τὸ αὐτὸ φύλλον ὁ Διευθυντὴς τῆς «Ἐκκλησίας» ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐπικινδύνους τοὺς Οὐνίτας λόγῳ τῆς ἐξωτερικῆς των περιβολῆς, ἢ ὁποῖα εἶναι ὅμοια πρὸς τὴν τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν, ὡς καὶ διὰ τὸ ὀρθοδόξοφανὲς τῶν ἱεραργῶν των» διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ ἀπλοῦς λαὸς εὐκόλως ἐξαπατῶμενος προσηλυτίζεται ἀσφαλῶς.

Ὁ Καθηγητὴς κ. Ἀλιβιζᾶτος ἐν ἄρθρῳ αὐτοῦ ἐν τῷ «Ἐλ. Βήματι» δημοσιεύων καὶ φωτογραφίαν περιστῶσαν τὸν Πάπαν Βενέδικτον περιστοιχισμένον ὑπὸ σμήνους οὐνιτῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, περιβεβλημένων τὸ ἐνδυμα τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν, ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν ὅτι οἱ οὐνίται «οὔτε ἀνατολικοὶ ὀρθόδοξοι εἶναι, οὔτε κἂν ἴσως καὶ Ἕλληνες» τὸ μὲν διότι εἶνε γηισιώτατοι παπισταὶ ὡς πρὸς τὸ δόγμα καὶ τὸ διοικητικὸν σύστημα, «εἶνε δὲ ἐντροπὴ νὰ μὴ ἔχῃ κανεὶς τὸ θάρρος νὰ ὁμολογῆ τοῦ ἀνήκει, καὶ τοῦτο διὰ τὸ κερδίση ὀλίγους ἀφελεῖς προσηλύτους διὰ τῆς ἀπάτης», τὸ δὲ διότι «ἐν Ἑλλάδι οὐνίται τοῦ ἀνατολικοῦ τύπου οὔτε ὑπῆρξάν ποτε, εἶνε δὲ ζήτημα ἂν ὑπάρχωσι καὶ σήμερον.., λοιπὸν εἴτε δὲν ὑπάρχουσιν, ἢ ὑπάρχοντες δὲν εἶνε Ἕλληνες, ἢ, καὶ ἂν εἶνε τοιοῦτοι, θὰ εἶνε ἐλάχιστοι ὑπεύστατοι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἢ Μικρᾶς Ἀσίας, εἰσαχθέντες ἀκριβῶς πρὸς δημιουργίαν βίσεως προπα-

γάνδας, και συνεπῶς οὐχὶ ἀκραιφνεῖς και εὐκρινεῖς Ἕλληνας. Φρονῶν δ' ὅτι, ὑπαρχούσης ἐκκλησίας λατινικῆς ἐν Ἀθήναις «ἢ ὑπερξίς οὐνιτικῆς ἐκκλησίας και δὴ μὲ ἐπίσκοπον ἐπὶ κεφαλῆς δὲν δικαιολογεῖται», γνωματεύει ὅτι οὗτοι «πρέπει νὰ προσκολληθῶσιν εἰς τὴν ἐδῶ λατινικὴν ἐκκλησίαν, ἧς ὁ προϋστάμενος ἐφημέριος θὰ μεριμνήσῃ περὶ αὐτῶν». Εἰ δὲ μή, «πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυρότων νόμων εἰς αὐστηρότατον ἐλεγχον», χωρὶς παντάπασιν νὰ κινδυνεύουν αἱ μετὰ φίλων κρατῶν σχέσεις ἡμῶν, ὡς ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ ὁ «σεβασμιώτατος in partibus», ἐφ' ὅσον εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ ρυθμιζώμεν τὰ καθ' ἡμᾶς, και δὴ ὅταν ταῦτα εἶναι τὰ ἱερώτερα τοῦ ἔθνους και τῆς θρησκείας.

Ἀναλυτικώτερον διέτριψε περὶ τὸ περιεχόμενον τῆς οὐνιτικῆς ἐπιστολῆς ὁ Καθηγητῆς κ. Δυοβουινιώτης ἐν τῇ «Ἀναπλάσει». Χαρακτηρίζων τὸν συντάκτην αὐτῆς αὐτὸ τοῦτο ἀνάγωγον ὡς ἐκ τῆς βαρναυότητος τῶν ἐν αὐτῇ ἐκφράσεών του, ἐξηγεῖ τὸ ὑβριστικὸν ὕφος του ὡς προερχόμενον ἐξ ἐλλείψεως πραγματικῶν κατὰ τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐπιχειρημάτων, ἐντεῦθεν δὲ προήλθεν ἐκ τῶν χειρῶν του ἀληθῆς λίβελλος, κάτωθεν τοῦ ὁποίου οὐδεὶς σεβόμενος ἑαυτὸν και τὴν ἀληθειαν θὰ ἠθέλει νὰ θέσῃ τὸ ὄνομά του». Ἀναπτύσσει κατόπιν ὅτι ἡ ἐκδοσις Ἐγκυκλίου ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κατὰ τῶν ἐπιπεσόντων ἐναντίον τοῦ ποιμνίου του λύκων ὑπὸ δορᾶν προβάτου ἦτο οὐ μόνον δικαίωμα του, ἀλλὰ και καθήκον ἀπὸ τοῦ περιεχομένου τῆς Ἐγκυκλίου αὐτῆς δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ «σεβ. Θεοδορουπόλεως» διότι «ποῦ τῆς Ἐγκυκλίου δύναται τις» ὁρθῶς ἐξετάζων τὰ πράγματα, νὰ εὔρη και μίαν λέξιν ἀνελεύθερον, καλύουσιν τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως και καταπολεμοῦσαν τὴν ἀνεξιθρησκείαν; Ἀντιστρέφων δὲ τὰ πράγματα, ἐρωτᾷ ἂν θὰ ἠνεύχτο ἡ δυτικὴ Ἐκκλησία ἐν Ρώμῃ διαγωγὴν και δρασιν ἐκ μέρους ἡμῶν παρομοίαν πρὸς τὴν τῶν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπιδραμόντων Οὐνιτῶν, ἐπιλέγων, ὅτι «ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία.. παρέχει ὑπόδειγμα ἀληθοῦς ἀνεξιθρησκείας, και θὰ ἦτο εὐτυχῆς ἐὰν και αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι ἐδεικνυσαν τὸ αὐτὸ παράδειγμα ἀνεξιθρησκείας και κατὰ τὸ παρελθὸν και κατὰ τὸ παρὸν και εἰς τὸ μέλλον». Κατὰ ταῦτα «δὲν εἶνε δικαίωμα τῶν Οὐνιτῶν νὰ φέρωσιν τὴν τιμίαν περιβολὴν τῶν κληρικῶν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας οὐδὲ νὰ τελῶσιν, αὐτοὶ μὴ ὄντες ἀνατολικοί, τὴν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας λατρείαν, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον τοῦτο ἀπαγορεύεται ρητῶς και ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ συντάγματος ... Ἡ δυτικὴ ἐκκλησία ἔχει ἴδιον ἔνδυμα και ἴδιον τύπον λατρείας και τὸ ἔνδυμα τοῦτο δύναται ἐλευθέρως νὰ φέρῃ και τὸν τύπον τοῦτο δύναται ἐλευθέρως νὰ τελῇ, δὲν δύναται ὅμως νὰ τελῇ τὸν τύπον τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας και νὰ φέρῃ ἔνδυμα τῶν κληρικῶν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὁποίαν οὐτε ἀνήκει οὐδὲ θέλει νὰ ἀνήκῃ.

Διατὶ λοιπὸν ἡ οὐνιτικὴ ἐκκλησία, ἡ δισχυριζομένη, ὅτι εἶνε ἡ μία, ἀγία, καθολικὴ και ἀποστολικὴ ἐκκλησία, δὲν φέρει τὴν στολὴν τῆς, ἀλλὰ προσπα-

θεῖ νὰ κρυβῇ ὑπὸ τὴν στολὴν τοῦ ὁρθοδόξου κληρικοῦ; Θεωρεῖ αὐτὴν τιμιωτέραν τῆς ἰδικῆς τῆς ἢ θέλει ὑπὸ αὐτὴν νὰ κρύψῃ σκοτίους σκοπούς, μὴ σεβομένη τὰ ἱερά και ὅσια; Ἡ στολὴ ἄλλως και τῶν κληρικῶν εἶνε μέσον ἐξασκήσεως ἐπιβλέψεως και πειθαρχίας, πῶς ὅμως θὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐπιβλέψιν αὐτὴν ἡ ἀνατολικὴ ἐκκλησία ἐπὶ κληρικῶν μὴ ἀνηκόντων μὴδὲ θελόντων νὰ ἀνήκωσιν εἰς αὐτήν; Δὲν εἶχον τὴν δυστυχίαν—λέγει ὁ κ. Καθηγητῆς—νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν σεβ. Γεώργιον οὐδὲ νὰ ἀναγνώσω ἐπιστημονικὸν τι ἔργον αὐτοῦ, ἐὰν κέκτηται τοιαῦτα, ἐκ τῆς διαμαρτυρίας ὅμως αὐτοῦ, ἣν ἀνέγνωσα ἐπισταμένως, δύναμαι νὰ συμπεράνω, ὅτι ὁ σεβ. Γεώργιος δὲν ἔχει τύχει εὐρείας παιδεύσεως οὐδὲ κέκτηται ἐπιστημονικὸν καταρτισμόν. Ἐντεῦθεν ἐξηγοῦνται τὰ ἄτοπα ἐπιχειρήματα, αἵτινα φέρει πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδεῶν του και οἱ σφαλεροὶ συλλογισμοὶ εἰς τὴς πολλὰς καταφεύγει, τῶν ὁποίων δὲ προσάγονται ἐφεξῆς χαρὰ θρηστικὰ παραδείγματα.

Ὁ Σεβ. μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Πολύκαρπος, ἐξηγήσας ἐν συνεντεύξει πρὸς τὸν «Ἐλ. Λόγον» ὅτι οἱ Οὐνίται εἶνε καθολικοὶ και ζητοῦν νὰ ἐξαπατήσωσιν τοὺς Ἕλληνας φέροντες τὸ αὐτὸ ἔνδυμα και ἔχοντες τὸν τύπον τῆς λειτουργίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι δὲ οἱ φανατικοὶ καθολικοὶ δὲν εἶνε Ἕλληνας τὸ φρόνημα και τὸ αἶσθημα, ἐξέφρασε παράπονα ὅτι «δυστυχῶς ἡ Πολιτεία ἀδιαφορεῖ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, τὰ ὁποία συνδέονται μετὰ τῶν ἔθνικῶν, ἡ δ' Ἐκκλησία, ὡς ἔχει, δὲν δύναται ν' ἀντιδράσῃ ἐπιτυχῶς κατὰ τῶσων κινδύνων ἀπειλούντων τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἔθνους...», πρέπει δὲ νὰ δημιουργήσωμεν κληρὸν δυνατὸν ἔργῳ και λόγῳ διὰ τὰ δώση ζωὴν εἰς τὸ ἄλλως εὐσεβὲς ἔθνος».

Τοιαύτην ἔσχε τὴν ἀπήχησιν ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ τὸ ζήτημα τῶν νοσηρῶν ἐν Ἀθήναις κατολικῶν τὸ θρησκευμα οὐνιτῶν. Τὰ τῆς ἐμφανίσεως δὲ και δράσεως αὐτῶν θὰ ἐκτεθῶσιν ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ.

ΟΜΙΛΗΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

Ἡ χριστιανοπρεπὴς κηδεία

Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων—β Μαρτίου

Καὶ ἀγοράσας σινδῶνα, και καθελὼν αὐτόν, ἐνέβλησε τῇ σινδῶνι και κατέθηκεν αὐτόν ἐν μνημεῖῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας και προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου» (Μάρκ. 15, 46).

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ. — Ἀπέρητος και ἄσημος ὑπῆρξεν ἡ γέννησις του και ἄσημος και σιωπηλὸς ἐγένετο και ὁ ἐνταφιασμός του Υἱοῦ τῆς Παρθένου... Μόθημα και τοῦτο σπουδαιότατον: ὁποῖα ἡ πρέπουσα Χριστιανοῖς κηδεία. ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.— Α' Ἡ πρὸς τὸν κηδεύομενον ἀποδοτέα τιμή. Β' Μεθ' ὁποίου πνεύματος ὀφείλομεν νὰ συνοδεύωμεν τὸν κηδεύομενον».

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.— Ἡ πρὸς τὸν κηδεύομενον ἀποδοτέα τιμή.

Ἡ Ἐκκλησία ἀποδίδει μετὰ μητρικῆς στοργῆς τὰς τῷ χριστιανῷ νεκρῷ πρεπούσας τελευταίας τιμὰς.

Εἰς ταύτας πρέπει νὰ δοκώμεθα καὶ αὐτὰς νὰ σεβώμεθα.

Ἡ Ἐκκλησία:

1. Κρούει τὸν κώδωνα αὐτῆς πενθίμως. Ἐκδηλοῖ καὶ αὐτὴ τὴν θλίψιν αὐτῆς... Ἀγγέλλει τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὸν ἀποχωρισμὸν ἀπὸ τῆς ζωῆς ταύτης τοῦ νεκροῦ καὶ προκαλεῖ πάντας ἵνα προσευχηθῶσι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ κοιμηθέντος.

2.—Προτάσσει τῆς νεκρωσίμου πομπῆς τὸν τίμιον Σταυρόν· καὶ ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ τάφου ἐθέσπισε νὰ τίθεται ὁ τίμιος Σταυρός, ἵνα δεῖξῃ ὅτι ὁ μεταστάς ἦτο ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ κινήσῃ ἐπομένως τοὺς παρακολουθοῦντας τὴν κηδεῖαν καὶ τοὺς ἐν γένει ἐπιζῶντας νὰ προσευχηθῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ.

3.—Διὰ τῆς ἐπικηδεῖου Ἀκολουθίας προκαλεῖ τὸν Θεὸν πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀποθανόντος.

4.—Ἐπιθυμεῖ νὰ διαπνέῃ τὴν κηδεῖαν πνεῦμα σεμνότητος, συντριβῆς, ἀπλότητος καὶ ὁ — Συνιστᾷ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ νεκροῦ ἐλεημοσύνην πρὸς τοὺς πτωχοὺς.†

Ἄλλοίμονον! Ποσάκις τὸ πνεῦμα τῆς ἐπιδείξεως καὶ εἰς αὐτὰς τὰς κηδεῖας παρέχει θέαμα πᾶν ἄλλο ἢ χροσιμισμόν; . . .

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ Πῶς νὰ συνοδεύωμεν τὸν νεκρόν.

1.—Μετὰ τῆς πεποιθήσεως ὅτι προπέμπομεν αὐτὸν εἰς τὴν ζῶην τὴν αἰώνιον.

2.—Μετὰ συμπαιθείας πρὸς τὸν νεκρόν: μετὰ σεβασμοῦ καὶ μετὰ προσευχῆς ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του.

3.—Μετὰ συμπαιθείας πρὸς τοὺς πενθοῦντας: αἰτούμενοι παρὰ τοῦ Θεοῦ παρηγορίαν καὶ συλλυπούμενοι αὐτούς: «κλαίειν μετὰ κλαιόντων».

4.—Μετὰ συναισθήσεως τοῦ προσκαίρου τῆς ζωῆς ταύτης: ἡ συνοδία τοῦ νεκροῦ νὰ εἶναι διὰ τοὺς παρακολουθοῦντας πηγὴ σαβάρων σκέψεων περὶ θανάτου, ὅστις θὰ ἔλθῃ καὶ εἰς ἡμᾶς κατὰ σειρᾶν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.—Μακρὰν ἀπὸ τῆς σεμνότητος τοῦ ἐνταφιασμοῦ φαντασιόπληκτοι ἐπιδείξεις. Μακρὰν ἢ ἀδιαφορία πρὸ παρερχομένου νεκροῦ. Μακρὰν αἱ συνομιλῖαι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «ὁδοῦ τῆς ἀναπαύσεως». Ὁ νεκρὸς δὲν βοᾷ διατόρως τὴν ματαιότητα καὶ ἐλαφρότητα τῶν τοιούτων; Καὶ δὲν καλεῖ νὰ ἀρθῶμεν εἰς ὕψη πνευματικά, ὅπου ἡ ψυχὴ του πορεύεται; Καὶ τί ἰσχύουσι τὰ δάκρυα τὰ ἐπὶ τῷ νεκρῷ χυόμενα, ἂν αὐτὰ δὲν ἰσχύουν τὰς ἱεράς ἐκείνας στιγμὰς νὰ πλύνουν τὰς συνειδήσεις μας; Ὡ Κύριε· πόσα ἢ φάνη σου μᾶς ἐδίδαξες! Πόσα ἢ ζωὴ σου μᾶς ἐμαθεῖ Δός, ἵνα καὶ ὁ τάφος σου ὁ ἀπλούστατος καὶ ἡ ταφὴ σου ὑπάρχωσι διηγετικῶς διδάσκαλοι πειστικώτατοι τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου τούτου καὶ τοῦ ὕψους τῆς πέραν τοῦ τάφου ζωῆς.

Ε. Ι. Κ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

§§ Εἶνε δυσπαραστάτος ἡ κατάπληξις, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη τὸ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν κοινὸν ἀπὸ τῆν θρασυτήτα καὶ τὸ ἀνάγωγον τῆς διαβολῆτος πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν ἐπιστολῆς,

τῆς ὁποίας δράστης ἐγένετο ὁ προϊστάμενος τῆς ἐν Ἀθήναις Οὐνιτικῆς προπαγάνδας κ. Γεώργιος Χαλαβατζῆς, ὁ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Ἐπισκόπου Θεωρουπόλεως κλασαυχευίζόμενος. Ἡ πρὸς τὸν Κλήρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ποιμαντορικῆ Ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου ὑπῆρξε προφανῶς δριμύ καυτήριον ἐπὶ τῆς νέας ταύτης πληγῆς, τόσον δὲ καιρίως ἐπλήγησαν οἱ οὐνιτικοὶ κύκλοι, ὥστε, περιελθόντες εἰς δεινὴν σύγχυσιν, ἔχασαν τὴν ψυχικὴν των ἰσορροπίαν καὶ ἐξετράπησαν διὰ τοῦ ἐπισκόπου των εἰς φρασσεολογίαν, διὰ τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι σήμερον θὰ ἐντρέπωνται ἐπαναγινώσκοντες τὸ χαρακτηριστικώτατον ἐκεῖνο τῆς ψυχικῆς των συνθέσεως ἐγγραφον Ὀλιτροὶ ἄνθρωποι! Μὴ δυνάμενοι διὰ πνευματικοῦ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἀγῶνος νὰ ἀυξήσωσι τὰ πρόβατα τῆς παπικῆς ποιμνῆς, ἐνδύονται τὰ ράσα κλήρου ξένης πρὸς αὐτοὺς Ἐκκλησίας καὶ λειτουργοῦν κατὰ τὸ ὀρθόδοξον τυπικόν, λάθρα καὶ δολίως ὑπεισέρποντες ὑπὸ ἀλωπεκὴν εἰς κοινωσίαν, ἥτις πύξ καὶ λάξ ἀποδίδωκε μακρὰν τῆς τοιούτους ἀθλίους ἀπατεώνας.

§§ Πολλὰ ἐφημερίδες χάριν συγχρονισμοῦ πρὸς τὰ ἱερά γεγονότα, ὦν τὴν ἀνάμνησιν ποιεῖται ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν μεγάλην Ἐβδομάδα, ἀναθέτουσι τὴν διαπραγματεύσειν τῶν σχετικῶν θρησκευτικῶν καὶ θεολογικῶν θεμάτων εἰς συντάκτας τόσον ἀδαεῖς αὐτῶν, ὥστε διαπράττουν πολλακίς τερατώδη λάθη καὶ χονδροειδεῖς ἀνακριβείας καὶ ἄλλα ἀστοχήματα, τῶν ὁποίων πολλὰ δὲν εἶνε καὶ παντάπασιν ἀβλαβῆ διὰ τοὺς ἀναγνώστας. Τοιαύτη ἐπικαιρότης βεβαίως καλλίτερον εἶνε νὰ λείπῃ. Εὐτυχῶς ὑπάρχουν οἱ εἰδικοί διὰ τὰ θέματα ταῦτα, δύνανται δὲ αἱ ἐφημερίδες νὰ καταφεύγουν εἰς αὐτῶν τὰ φῶτα διὰ νὰ μὴ περιορίζεται ἡ ἐνημερότης εἰς μόνους τοὺς τίτλους τῶν ἄρθρων, ἀλλὰ πρὸ παντὸς νὰ διήκῃ δι' ὀλοκλήρου τοῦ περιεχομένου των.

§§ Εἰς βαθεῖαν ἐβύθισε μελαγχολίαν τοὺς γονεῖς τῶν μαθητῶν ἐν «μανιφέστον» τῶν κομμουνιστῶν, τοιχοκολληθέν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πρωτεύουσας διὰ τοὺς μαθητάς, ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῶν ὁποίων προσπαθεῖ νὰ ἐκρίψῃ τὰ ἱερώτερα τῶν Ἰδανικῶν, μὲ τὰ ὁποία διαπαιδαγωγεῖται ἡ ἑλληνικὴ νεολαία. Ἡ μέθοδος αὐτῆ τοῦ ἠθικοῦ στραβισμού, προστιθεμένη εἰς τὰς ἄλλας παγίδας, τὰς στηνομένας πολλαχοῦ καὶ ποικιλαχῶς πρὸς διαφθορὰν τῆς νέας γενεᾶς, δέον νὰ ἐπισύρῃ τὴν σοβαρὰν τῶν ἀρμοδίων προσοχὴν, ἐχόντων καθήκον νὰ προστατεύουν τὴν κοινωσίαν μας ἀπὸ τοιούτους μολοσεβισμοῦς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

— Αἱ ἄγαι ἐορταῖ τῆς Ἐβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα διεξήχθησαν μετὰ μεγάλης τάξεως καὶ κατανύξεως τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ καὶ ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ καὶ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.

— Ἀνασυντάξας τὸν Ὄργανισμόν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁρφανοτροφείου ἐν Βουλιαγμένῃ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐζήτησε τὴν διὰ Διατάγματος ἐγκρισιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἰδρύματος ὡς νομικοῦ προσώπου. Ἐδημοσιεύθη δὲ τό τε σχετικὸν

Διάταγμα και ὁ ἐγκριθεὶς Ὁργανισμὸς τοῦ Ἐκκλησ. Ὁρφανοτροφείου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 91 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῇ 6 Ἀπριλίου 1925.

— Ὁριστικῶς καταρτίσας τὸν ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ πρῶτον διαγραφέντα Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῶν ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἔθεσεν ἤδη αὐτὸν εἰς ἐφαρμογήν. Ἀποτελεῖται ἐξ ἑκτὰ κεφαλαίων καὶ 52 ἄρθρων, πραγματευόμενος περὶ τοῦ Ἀντιπροσώπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἐφημερίου, Περὶ τῶν ἱεροτελεστιῶν γενικῶς, Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἐφημερίων, Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Διακόνων, Ἱεροψαλτῶν καὶ Νεωκόρων, Περὶ κηδεῶν καὶ μνημοσύνων, Περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν Ἐφημερίων, Περὶ τῆς ἐποπτείας τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

— Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις τὸ Ἐθνικὸν Συνέδριον ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. Τὸ Πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς :

1) **Θρησκεία.** Τίνα τὰ αἷτια τῆς παρ' ἡμῖν χαλάρωσος τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ; Καταπελάμησις. Ἐπιρροή τῆς Θρησκείας ἐπὶ τῆς μορφώσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ γένους. Οἱ ἐκ τοῦ προσηλυτισμοῦ κίνδυνοι. Ἡ μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ ἐξ αὐτῆς ἐπιδικώμενοι προπαγανδικοί σκοποί. Ἀνόρθωσις τοῦ Κλήρου, οἰκονομικὴ καὶ ἠθικὴ ἐνίσχυσις αὐτοῦ, χειραφέτησις ἀπὸ τῆς πολιτικῆς. Ἐλευθέρωσις Ἐκκλησίας. Κρείττων ὀργανώσις τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ σχολείῳ καὶ διὰ τοῦ βιβλίου. Σβεσασμὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἰδιοκτησίας.

2) **Γλῶσσα.** Τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄργανον πρὸς διάπλασιν πνευματικῆς δυνάμεως τῶν λαῶν, ἠθικῆς καὶ ἐθνικῆς συνειδήσεως. Ὁ ἐκχυδαῖσμος αὐτῆς πλήρης ἀρνησις τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ ἰσότητος. Ὁ πλουτισμὸς τῆς γλώσσης, ἡ σακαθάρσις αὐτῆς καὶ ἡ ἐξέλιξις ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως.

3) **Ἐκπαίδευσις.** Κατὰ τίνα τρόπον θέλει καταχθῆ ἡ ἡμιμάθεια, ἐνισχυθῆ δὲ καὶ βελιωθῆ ἐν τε τῇ μέσῃ καὶ τῇ ἀνωτάτῃ ἐκπαιδεύσει ἢ διδασκαλίᾳ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων πρὸς μόρφωσιν ἀνωτέρας διανοήσεως καὶ χαρακτῆρος ἐλευθέρων πολιτῶν.

4) **Οἰκογένεια** Ποία ἡ ἠθικὴ, κοινωνικὴ καὶ ἐθνικὴ αὐτῆς σημασία ; Ἡ πραγματικὴ οἰκογένεια ἐρεῖδεται ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ, οἰκογενειακοῦ καὶ κοινωνικοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἔργων ἀνδρὸς καὶ γυναικός ; Τίς ἡ ἐννοία τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἰσοπολιτείας, τῆς αὐτοτελείας τῆς γυναικὸς ἀπὸ οἰκογενειακῆς, κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀπόψεως ; Τίνα τ' ἀποτελέσματα τῆς γυναικείας χειραφετήσεως ; Ἐργασία ἔξω τοῦ οἴκου τυγχάνει ἐπιζήμιος ἢ ἐπιζήμιος ; Θρησκευτικὸς χαρακτῆρ τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας.

5) **Ἠθικὴ.** Ποία τὰ αἷτια τῆς ἠθικῆς ἀδιαφορίας καὶ χαλαρώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ; Ἡ κοινωνικὴ σημασία καὶ ἰσχύς τοῦ καθήκοντος. Ἠθικὴ καὶ οἰκογένεια καὶ πατρίς. Μέτρα πρὸς ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνύψωσιν τοῦ λαοῦ καὶ διάπλασιν πολιτῶν ἐναρτέων. Καταδίωξις ἀσέμων βιβλίων καὶ παρα-

στάσεων θεάτρον καὶ κινηματογράφου. Νομοθετικὴ ἐνέργεια τῆς πολιτείας. Βιβλία καὶ διαλέξεις διὰ τὸν λαόν. Κυριακὰ καὶ ἑσπερινὰ σχολεῖα. Ἀναγνωστήρια, ψυχαγωγικὰ κέντρα. Καταπολέμησις τῆς ἀνηθικότητος.

6) **Ἰδιοκτησία.** Τίς ἡ κοινωνικὴ σημασία τῆς ἰδιοκτησίας ; Κατὰ τί συντελεῖ εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐμπέδωσιν ὧς καὶ εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν ἀνθρώπων ; Ἰδιοκτησία καὶ Κοινοκτημοσύνη. Τίς ἐξ αὐτῶν ἡ ἀνωτέρα μορφή τῆς κτήσεως πρὸς ἐπίτευξιν τῶν μεγάλων σκοπῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ; Οἱ ἐκ τῆς κοινοκτημοσύνης κίνδυνοι.

7) **Ἐθνικὴ συνείδησις.** Ἐκ τίνων αἰτίων ἡ ἐθνικὴ ἀπογεήτευσις, ἡ μείωσις τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως ; Ἀποτελέσματα. Τίνι τρόπῳ ἐπιτευχθήσεται ἡ τόνωσις τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως ;

8) **Πατρίς.** Τίς ἡ σημασία τῆς πατρίδος ; Διατελεῖ ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς ἐν κινδύνῳ ὧς ἐκ τῶν τελευταίων Ἐθνικῶν παρακρούσεων καὶ παρεκτροπῶν ; Διὰ τίνων δυνάμεων ἐπιτευχθήσεται ἡ ἔξαρσις τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλοπατρίας ; Δύναμις, ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει τῆς νεότητος, τοῦ Σχολείου, τοῦ Τύπου ; τοῦ Βιβλίου, τοῦ Θεάτρον, τῆς Μουσικῆς. Φιλοπατρία καὶ κοσμοπολιτικὴ ἀντίληψις. Ἡ ἀνθρωπιστικὴ ἰδέα τῆς Πατρίδος. Ἀλληλεγγύη πάντων τῶν τέκνων τῆς κοινῆς πατρίδος.

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξε συγχαρητήρια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα μετὰ τῶν Προέδρων τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἱεραρχῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐν τῇ «Ἐκκλησ. Ἀνακαινίσει» τῆς Ριζάν ἀναγινώσκουμεν, ὅτι, ἐξ ἀφορμῆς εἰδήσεων, καθ' ἃς ὁ Μακαρ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος ἐξαφράσθη ρητῶς πρὸς τὸν Κιέβου Ἀντώνιον, ὅτι καὶ αὐτὸς προσωπικῶς καὶ πάντες οἱ ἐν Ἀνατολῇ Πατριάρχαι θεωροῦσι τὸν Πατριάρχην Τύχωνα ὡς τὴν μόνην ἀρχὴν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἔρωτηθεὶς ὁ ἐν Μόσχᾳ ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἀρχιμ. Παῦλος, ἀπήντησε δι' ἐπισήμου γράμματος, ὅτι θεωρεῖ καθήκον του ἱερὸν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀγανάκτησιν του διὰ τὰς διαδοδόμενας ψευδεῖς εἰδήσεις ταύτας. «Προσωπικῶς γνωρίζων τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς πεποιθήσεις τοῦ Πατριάρχου Φωτίου, δύναμαι μετὰ πεποιθήσεως νὰ εἶπω, ὅτι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος ἡ Α. Μ. τηρεῖ στάσιν ἀπολύτου μὴ ἀναμίξεως». Ὁ αὐτὸς ἀρχιμ. Παῦλος ἐν τῇ συνόδῳ τῆς συνοδικῆς Ἐκκλησίας ἐδήλωσεν, ὅτι «ὁ Πατριάρχης Φώτιος διάκειται δυσμενῶς πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἑξωτερικῷ μετανάστῃ Ρώσους ἱεράρχας, οὐ μόνον δὲ δὲν συνομιλήσῃ ποτε μετὰ τοῦ Κιέβου Ἀντωνίου, ἀλλ' οὐδὲ ἐδέχθη αὐτόν».

— Κατὰ τὴν λήξαν ἑβδομάδα ὁ εἰς Σόφιαν ἐκ Ρωσίας προσφυγὼν καὶ διδάσκων ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Βουλγαρικοῦ Πανεπιστημίου διαπρεπέστατος Ρώσος Καθηγητῆς τῆς Θεολογίας κ. Νικόλαος Γλουμπακόβσκη ἐώρτασε τὴν τριακοστὴν πέμπτην ἀμφιετηρίδα τῆς καθηγητικῆς αὐτοῦ σταδιο-

δρομίας. Ένεκεν ελλείψεως χώρου λεπτομερέστερον θά αναγραφῶσι τὰ τῆς ἐπιστημονικῆς δράσεως τοῦ γεγραφοῦ Καθηγητοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας».

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βουλκάνου. Προκηρύττει ὅτι τὴν 26ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην μέχρι 12ης π. μ. ἐνεργηθήσεται ἐν Κορώνῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀναστασίου Στεφανοπούλου πλειοδοτικὴ δημοπρασίαι ἐκποίησεως τῶν κάτωθι κτημάτων τοῦ Μετοχίου Χρυσοκελλαργιᾶ κειμένων ἐν τῷ Πρῶνι δῆμῳ Κολλωνίδων. Ἐν ἔλαιοπερίβολον Ἅγιος Νικόλαος Βασιλίται 50,000,—Ἔτερον ἔλαιοπερίβολον Ρωδιὰ Βασιλίται 4,000,—Ἔτερον ἔλαιοπερίβολον Ντόσταγα Βουναίται 3,000,—Ἔτερον ἔλαιοπερίβολον Ντόσταγα Πετριάδες 1500,—Μία Σταφιδᾶμπελον Λιβαδάκια Λιβαδάκια 2150,—Εἰς ἄγρός, Πανιάρες Πανιάρες 3000 —Ἔτερος ἄγρός Κούρια Πέτρα Σαρατσᾶ 12000,—Ἔτερος ἄγρός Ἀμυγδαλίτσες Σαρατσᾶ 4000,—Ἔτερος ἄγρός Μουτζουρόλακα Γρίζαι 2500,—Ἔτερος ἄγρός Βουρτσᾶ Σαρατσᾶ 6000,—Μία ἄμπελος Ποταμιὰ Κανιάνικα 7000,—Εἰς κῆπος Περίβολια Σαρατσᾶ μέτρα 300).1000 Οἱ ὅροι τῆς διακηρύξεως εὐρίσκονται ἐν τῷ Συμβολαιογραφείῳ τῆς Κοινότητος Κορώνης. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Βουλκάνου τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1925.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βουλκάνου. Γνωστοποιεῖ ὅτι ἐπαναλαμβάνεται ἡ δημοπρασία ἡ γενομένη κατὰ τὴν 29ην Μαρτίου ἐ. ἔ. διὰ τὰ κείμενα ἐν τῷ δῆμῳ Ἄρως, καθὼς καὶ τὰς ἄμπελους κειμένας ἐν Θουρίᾳ θεωρηθῆσις ἀσυμφόρου τῆς δοθείσης προσφορᾶς ὑπὸ τοῦ Χρίστου Ἀποστολάκη. Ἡ δημοπρασία θά ἐνεργηθῆ τὴν 26ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην μέχρι 12ης Ἐν Θουρίᾳ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Λεωνίδα Λύβα, συμφώνως μὲ τὸς ὅρους τῆς ἡμετέρας διακηρύξεως, ἐν ἔλαιοπερίβολον Παπακαστῆ Μπαλιάγα 27,500 δοθείσης μείζονος, —Μία Ἄμπελος Λυγές Μπάστα 20 χιλ.—Ἐτέρα Ἄμπελος διπόταμου Μπάστα 10,000—Ἔτερον ἔλαιοπερίβολον Γαλήφα Γκορτζάγλη 6000—Ἔτερον ἔλαιοπερίβολον Μαργιανίκης Γκορτζάγλη 15000,—Ἔτερον ἔλαιοπερίβολον Τοῦμπανα Γκορτζάγλη 15000—Ἐν Οἰκάπεδον Μετόχη Γκορτζάγλη 5000 Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Βουλκάνου τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1925.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ὀλυμπιώτισσης Προκηρύσσει ὅτι, Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς ἐκποίησιν 26 ὀκάδας ἔρια πρόβεια (κουλόκουρο) ἐκ τοῦ ποιμνίου τῆς ἡμετέρας Ἱ. Μονῆς Ὀλυμπιώτισσης συμφώνως τῆς ὑπ' ἀριθ, 63 διακηρύξεως αὐτοῦ. Ἡ δημοπρασία γενήσεται τὴν 27ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δημοπρασιῶν. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ὀλυμπιώτισσης τῇ 10 Ἀπριλίου 1925 Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἡλείας Ἱερᾶς Μονῆς Πορτσου. Προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνοικιάσεις ἐνδὸς ὕδρομύλου (μιάς πέτρας) καὶ μιάς ὑδροτριβῆς τῇ 26 Ἀπριλίου

1925 ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 10-12 μ. ἐν Δίβρῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Εἰρηνοδίκου Λιμπίας ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνδὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν.—Ἡ ἐνοικίασις ἔσεται πενταετής καὶ γενήσεται ἀπὸ κοινοῦ τοῦ τε μύλου καὶ ὑδροτριβῆς.—Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρύξεως ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῇ 4 Ἀπριλίου 1925 Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὀσιου Λουκά προκηρύττει πώλησιν ἐνδὸς ἵππου μικροῦ ἀναστήματος καὶ ἡλικίας τεσσάρων ἐτῶν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Διστόμῳ καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ Εἰρηνοδίκου Ἀμρυσσοῦ κ. Κων. Ἀλιβεζάκη τὴν 26 τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥρα 2-4 Μ. Μ. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται Δραχ. 1,000 χιλιαί. Ἐν τῇ Μονῇ τῇ 6 Ἀπριλίου 1925 Τὸ Συμβούλιον.

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀναλήψας Ἐλασσῶνος προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ μισθωσις τῆς θερινῆς βοσκῆς τμήματος τοῦ λιβαδίου «Μουσιὰ» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀναλήψας τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσῶνος, συνορευομένου γύρωθεν μὲ γαίας τοῦ χωρίου Βερδικούσης, τοῦ χωρίου Λογκᾶς, τοῦ κτήματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μετεώρων «Περίβολακι», μὲ λιβαδίον «Παληάσκι» καὶ μὲ ὑπολειπόμενον τμήμα τοῦ αὐτοῦ λιβαδιοῦ «Μουσιὰ» καὶ χωριζομένου διὰ τῶν ἐξῆς θέσεων ἤτοι ἀρχεται ἀπὸ τῆς θέσεως Κουτσόδευδρον, Δεμασκηνοῦ γεφύρι, ἕως τὸ Περβολάκι, συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 25. ἐ. ἔ. διακηρύξεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, εὐρισκομένης ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ Καταστήματι Ἐλασσῶνος, ἐνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ προσέλθωσι καὶ λάβωσι γνῶσιν αὐτῆς. Τῆς μισθώσεως ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συντάξεως τῶν συμβολαίων καὶ ληγούσης τὴν 30ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. 1925. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶνι καὶ εἰς τὸν συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπον τὴν 27ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐλασσῶνος Περ. Γαρδικῆ ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀναλήψας τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1925 ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἡλείας Ἱερᾶς Μονῆς Πορτσου. Προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως ἐνεργηθῆσόμενης τῇ 26 τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 10-12 μ. ἐν Δίβρῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνδὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τὰ ἐξῆς. 1) 15 ἄρρενας ἀμνοῦς 2) 15 ἄρρενα ἐρίφια 4) 5 πρόβατα παλαιᾶς ἡλικίας 4) 5 αἰγας ὁμοίως παλ. ἡλικίας, ἅπαντα ἐκ τοῦ ποιμνίου τῆς Μονῆς. 5) 400 ὡς ἐγγιστα ὀκάδας χλωροῦ τυροῦ (τσαντίλας) παραχθησομένου ἐκ τοῦ ποιμνίου τῆς Μονῆς 6) 650 ὀκάδας ἔρια προβάτων καὶ 7) 10 ὀκάδας ἐρίων αἰγῶν. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρύξεως ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πορτσου τῇ 4 Ἀπριλίου 1925. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τύποις «Φοίνικος» Σταθίου 38